

Orkuútbýgging:

SEV tveitir 40% av orkuni burtur

Hóast Orkuráðið klettafast hevur ávíst, at SEV tveitir 40% av orkuni burtur við at útbýggja í neðra, so er henda hildin fram í heimildarloysi segði lögmaður m.a. um orkuútbýgging í roðu síni á ólav-søku. Hann segði:

Íbúðamál:

Tørvur á upplýsing um íbúðargrunn

Hóast nýggja lóg um íbúðargrunn og ávisar broytingar í lógini um rentustudning til samansparing til sethúsa- og íbúðabygging so verða hesir møguleikar lítið nýttir. Orsøkin: ov lítil upplýsing segði lögmaður í ólavskurøðuni, tá hann viðgjørði íbúðamálini:

Tað tykist alsamt at vera stórvur á sethúsálánum úr Húsálánsgrunninum, bæði til bygging av nýggjum húsum, til keyp av gomlum húsum og eisini til umbygging.

Í 1987 var talið av lánum 578. Samlaða útlánsupphæddin var 73 mill. kr. Á figgarlógini fékk grunnurin 15 mill. kr., meðan restupphæddin varð útvegað við lántøkum her heima m.a. úr oljugrunninum, frá teimum ymisku tryggingunum o.s.fr.

Í 1988 og 1989 tórvur grunninum ávikavist 101 og 106 mill. kr. Í ár er jättanin á figgarlógini hækkað uppi 27 mill. kr. Umframt hetta hevur grunnurin fingið lán úr Oljugrunninum, lögugrunninum, lëggargrunninum fyri Føroyar og frá tryggingunum.

Higartil hevur Húsálánsgrunnurin tilsamans veitt 476,5 mill. kr. í lánum til sethús. Samlaða stovnsfæ grunnins úr landskassanum er 146,4 mió. kr. Tey størstu einstøku útláni eru nú 230.000,- kr.

Í roðuni í fjør var eg hjartskygdur viðvíkjandi eini fyrirreiking, sum SEV og Orkuráðið vóru farn undir av útbýgging av vatnorkuni í hæddini í Fysturoy.

Hóast Orkuráðið klettafast hevur ávíst, at SEV tveitir 40% av orkuni burtur við at útbýggja í neðra, so er henda hildin fram í heimildarloysi.

Mettingin, um at skil kom at ráða, brast, og landsstýrið hevur tí í skeivari vón hjálpt SEV burtur úr teim figgartrupulleikum, felagið í fjør hevði komið sær í við at læna 70 mill. kr. frá byggifelagnum, tó at teir longu hevdu bygt fyri meira enn 300 mill. kr. Loyvið til at læna hesar 70 mill. kr. eyka varð givið við teirri serliga tilskilaðu treyt, at ikki nýggi óheimilað lántøka bleiv framd. Kortini er hetta helst hent, síðan ein bygging, har bert 60% av hvørjari krónu komu til nyttu, heldur fram.

Serlig lánheimild er veitt til upptøku av láni til motorútbýggingina.

Landsstýrið hevur jättað stuðulán til eina verkætlan, sum Tórshavnar Kommuna og SEV hava um nýtslu av avlopshita til húsaupphiting.

Annars hevur Orkuráðið latið frágreiðing um virksemsitt, og er henda hjáløgð sum skjal. Forvitisligt er arbeiði ráðsins við streymorkuverki í Vestmannaundi.

Almannamálini:

Meira á føroyskar hendur

Landsstýrið arbeiðir við málinum um at seta á stovn ein kærustovn fyri avgerðir á almannaeðkinum segði lögmaður m.a. í ólavskurøðuni. Hann segði:

1. januar vórðu fólkapensión og avlamispensión hækkað á javnt við pensiónina í Danmark á flest øllum økjum.

Heildarveitingin broytti ikki figgjarmynstrið fyri pensiónina, sum framvegis er 50% dansk og 50% føroysk, men nakrar aðrar almannaveitingar vórðu broyttar soleið-

is, at parturin hjá ríkiskassanum nú er 25%. — Onnur øki eru broytt tann vegin, at figgarliga ábyrgdin einans er hjá føroyskum myndugleikum. Talan er her um lögur og rakstur av røktarheimum, heimahjálp og fyri barnastyrk.

Við heildarveitingini fingur føroyskir myndugleikar eisini ábyrgdina av sjúkrakassunum, sum áður bert høvdu samskipti við ríkisstýrið. Fyri sjúkrakassalóggávuna er nakað serligt galdandi — eins og fyri ávís onnur lógarøki. Heimastýrið kann av sínum eitingum gera broytingar í hesum lógum, sjálvt um tær eru samtyktar av fólkatæinginum, og so koma tær føroysku reglurnar istaðin fyri reglurnar í verandi lóg.

Frá 1. januar varð eisini Andveikraværdin yvirtikin sum føroyskt mál. Útreiðslurnar vórðu áður ríkisútreiðslur burturav, men eru nú landskassalútreiðslur.

Barnastyrkur, sum í byrjanini varð samtyktur at verða settur í mun til inntøku, er broyttur, og verður veittur uttan mun til inntøku.

Brennistudningurin til pensiónistar, sum kemur til útgjaldingar seinni í ár, er hækkaður til 2.200,- kr. og er samstundis eisini vorðin ein samskiptisstudningur, sum kann nýtast til at rinda part av útreiðslum til sjónvarps-, útvarps- og fast telefongald.

Røktar- og umlettingarheimið «Lágargarður», sum kommunurnar í Suðurstreymoy hava bygt, er tikið í nýtslu. Tað fer eisini at virka sum dagheim fyri heima-búgvandi gomul og brekað.

Í hinum norðurlöndunum verða ikki slík heim bygd meira. Nú verða bygdar vardar íbúðir istaðin, har tey gomlu meira kunnu liva sitt eigna liv. — Tey missa ikki pensiónina heldur, men gjalda húsaleigu o.a. sjálvi, so langt tey eru før fyri tí.

Henda vegin eiga vit eisini at fara í Føroyum.

Tí arbeiðir landsstýrið í løtuni við at fáa betri møguleikar fyri, at vardar íbúðir kunnu verða bygdar, og umhugsar at seta lógina um kollegiubygging til at vera galdandi eisini fyri vardar íbúðir.

Í Klaksvík er vardur verkstaður tikið í nýtslu, og eitt umlettingarheim fyri evnaveik verður eisini skjótt klárt at taka í nýtslu har.

Vardi verkstaðurin í Vági er nærur liðugur at taka í nýtslu, og leiðari er settur.

Røktarheimsætlanirnar í Sandoy eru komnar so langt, at byggingin skjótt kann byrja, og vónandi verða sætlanirnar um heim í Norðurstreymoy framdar nakað skjótt.

Í sambandi við hjálpi til gomul, brekað fólk, vil landsstýrið seta ein serlæknar fyri gomul.

Landsstýrið arbeiðir í løtuni við málinum um at seta á stovn ein kærustovn fyri avgerðir á almannaeðkinum. Enn er ikki greitt, um stovnurin einans skal avgreiða mál um endurbúgving og hjálpartól, ella stovnurin eisini skal taka sær av øðrum málum, t.d. viðvíkjandi forsorgarhjálp og bjálvingarstuðulslán.

Arbeitt verður eisini við at seta á stovn ein barna- og møðrahjálparstovn, sum stuðuls- og ráðgevingarstovu hjá teimum, ið søkja fosturtøku.

Somuleiðis verður arbeitt við málinum um, hvussu fólka- og avlamispensiónistar kunnu fáa meira burturúr tí arbeiðsinntøku, tey hava aftrat pensiónini, og ikki — sum nú — missa allar viðbøtur.

Miðspjallaingarnværdin er nú liðugur við arbeiði sitt. Ætlan landsstýrisins er at byrja í hesum ári við at leggja sosialar deildir út á bygd, eina í hvørja sýslu.

